

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Hội Ưc Tháng Tư: Tôi Về (Phần 3) – Từ Giả Quê Hương** của thân hữu Nguyễn Cang. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng.**

HỘI ƯC THÁNG TƯ: TÔI VỀ
(Phần 3)

TỪ GIẢ QUÊ HƯƠNG

Một hôm, nhân lúc rảnh rỗi, tôi đạp xe qua cầu Rạch Ông xuống chợ Dương Bá Trạc, dưới Dạ Nam Cầu Chữ Y để thăm bạn cũ, bất ngờ có tiếng gọi đằng sau: Thầy! Thầy!

Tôi quay lại thấy một em gái tuổi 15, 16 chạy lại níu xe tôi, tôi ngạc nhiên, em vội bảo: “Em tên Trang là học trò cũ của thầy đây mà, thầy còn nhớ em không?” Tôi đáp: “Không, thầy không còn nhớ vì đã gần 4 năm từ giã mái trường, đi cải tạo ...” Em ngắt lời: “Em biết thầy đi cải tạo với vài thầy khác nữa, hôm nay gặp lại thầy em mừng lắm. Em mời thầy lại chỗ này”.

Nói xong em tấp vào một tiệm phở trong chợ, kêu một tô phở đặc biệt mời tôi ăn. Tôi đứng như trời trồng, kinh ngạc không dám tin vào mắt mình. Thời “bao cấp” khó khăn, nhiều gia đình không có cơm ăn áo mặc, có ai dám bỏ ra một số tiền tặng không cho người khác đâu đó là thầy cũ của mình? Hàng xóm láng giềng, bạn cũ còn không dám tiếp xúc với tôi, sao em lại can đảm mời tôi ăn phở? Trong tim em ắt còn có tình người giữa cảnh đời ô trọc. Thấy tôi do dự em thúc giục: “Thầy ăn đi thầy!” Tôi ngồi xuống nuốt từng cọng phở mà nghe nghèn nghẹn trong họng, tôi nuốt không trôi, hai hàng nước mắt tuôn ra tự lúc nào tôi cũng không biết. Em bé VN ơi! Trái tim em tuy nhỏ mà tấm lòng của em cao cả quá, làm sao tôi trả hết? Em sợ tôi mất tự nhiên nên bỏ qua cửa hàng bên cạnh.

Viết tới đây mặc dù gần nửa thế kỷ trôi qua tôi vẫn không cầm được nước mắt. Độ 15 phút sau, tôi ăn xong định đứng dậy trả tiền thì em cũng từ ngoài bước vào nói: “Em trả tiền xong rồi thầy, còn đây là hai ổ bánh mì em gửi biểu con thầy, chúc thầy bình yên mạnh khỏe!” Tôi nói cảm em rồi bước ra khỏi tiệm.

Lúc đó nhà tôi nghèo lắm, tôi cải tạo mới về, không có việc làm, vợ cũng không ai mướn sai vặt, tôi nghĩ suốt đời cũng không đến ơn đáp nghĩa được nên không xin địa chỉ cũng không hỏi rõ tên họ em để tìm kiếm về sau. Sau khi qua Mỹ, có điều kiện, muốn tìm em để nói lời cảm ơn, tặng quà trả nghĩa nhưng hỏi ơi, vật đổi sao dời gần 40 năm làm sao tôi tìm cho được? Tôi nghe áy náy trong lòng mỗi khi nhắc tới nghĩa cử cao đẹp của em. Em bé ơi bây giờ em ở đâu? Cuộc đời em thế nào? Em có sung sướng hạnh phúc? Cầu mong em được như thế!

II. TỪ GIÃ QUÊ HƯƠNG

Chánh sách cải tạo của đảng và nhà nước Cộng Sản Việt-Nam đưa ra gây bất ngờ cho dân chúng miền Nam. Dạo đó người dân miền Nam chưa hiểu thế nào là cải tạo. Tưởng rằng đi học đâu đó vài tuần rồi về ai ngờ có người 17 năm cũng chưa về, mà thực chất là đi tù! Chuyện trong tù cải tạo nhiều người đã nói rồi tôi không bàn nữa. Thành phần quân dân cán chánh chế độ cũ gánh chịu nhiều đau thương mất mát không sao kể xiết nhất là anh em bị đày ra Bắc. Có khi tù bị dân quân ném đá vì cho rằng tù là thành phần ác ôn, uống máu, hãm hiếp phụ nữ v.v. Lâu dần, khi thấy và hiểu ra, dân chúng nhìn người tù cải tạo dưới góc độ khác, họ không còn thù hằn và ác cảm, trái lại họ thương người tù ốm o gầy còm vác cây, phá rừng, đắp đập, cày ruộng... Tỉnh thoảng người tù lại tặng (một cách lén lút) một vài viên thuốc trị bệnh ngặt nghèo cho dân. Một trường hợp đặc biệt bác sĩ cải tạo đi đỡ đỡ cho vợ cán bộ! Dân chúng thấy người tù sao hiền quá, dễ thương và tội nghiệp, họ không uống máu ai cũng chẳng chửi thề bậy bạ, họ rất lịch sự và hiểu biết. Từ từ cán bộ, vệ binh cũng bớt gay gắt, sát máu với tù cải tạo...

Đầu năm 1980, bỗng rộ lên tin đồn Mỹ sẽ bóc cải tạo sang định cư tại nước thứ ba, gia đình cải tạo bùng lên sức sống và hy vọng. Từ trong quán cà-phê cho tới ngoài chợ người ta thăm thò úp mở về tin động trời này. Thực hư không ai biết, nhưng người ta vẫn hy vọng. Người tù cải tạo tự trút bỏ mặc cảm tội lỗi (do bị gán ép), hoà mình vào xã hội, được bà con thương mến, danh dự được phục hồi. Nhiều người giàu có đi tìm cải tạo để kết thân, kết hôn, hy vọng được đi Mỹ. Cải tạo không còn bị khinh khi ngược đãi. Gió đã đổi chiều! Khoảng năm 1987 nhà nước Cộng Sản Việt-Nam ra thông báo chánh thức cho phép những người cải tạo 3 năm trở lên được đăng ký đi Mỹ.

Đầu năm 1990, chuyến bay đầu tiên cất cánh từ phi trường Tân-Son-Nhứt chở những người tù cải tạo sang định cư tại Huê-Kỳ. Tôi cũng ra đi theo chương trình HO năm 1992, bỏ lại quê hương yêu dấu, đánh dấu một bước ngoặt trong cuộc đời ty nạn chánh trị, chấm dứt những ngày đen tối trên quê hương Việt Nam.

Nguyễn Cang (Apr. 15, 2024)